

PRESS

Project: [Exploring the Feasibility and Value of Pioneering Partnerships to Reduce Avoidable Snakebite Deaths in India](#)

#	Outlet	Author	Title	Date	Media	URL
1	Down to Earth	Nibedita S Ray-Bennett, Madhulika Sahoo	Odisha carries a huge burden of snakebite deaths — but it is avoidable	22 September 2022	Article	URL
2	Down to Earth	Nibedita S. Ray-Bennett, Tom Caley and Stephen P Samuel	Right anti-venom, given on time, can reduce snakebite deaths in India	28 March 2023	Article	URL
3	The Hindu Business Line	Vinson Kurian	India to be focus of global campaign to prevent snakebite deaths	6 March 2023	Article	URL
4	Big Wire	Dr. Shakuntala Prathihary	Avoidable Deaths: Snakes and Snakebites	23 May 2023	Article	URL
5	Big Wire	Dr. Shakuntala Prathihary	Snakebites: An Unheard Public Health Crisis	30 May 2023	Article	URL
6	TEJ Odisha		ବୁରୁଜୁରୀରେ ଓସଡ଼ା ଏଡ଼ିନ୍ ନାମକ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ସର୍ପ ଦଂଶନକୁ ନେଇ ସର୍ବେକ୍ଷଣ [A survey on snakebite conducted in Burujhari village by OSVSWA and ADN, an international organization]	10 June 2023	Video	URL
7	TEJ Odisha		ବୁରୁଜୁରୀ ରେ ଓସଡ଼ା ଏଡ଼ିନ୍ ପକ୍ଷରୁ ସର୍ପ ଦଂଶନ ନେଇ ସର୍ବେକ୍ଷଣ II [Survey on snakebites by ADN-OSVSWA in Burujhuri Village]	10 June 2023	Photo	

ବୁରୁଝୁରୀରେ ଓସଭାଢ଼ା ଏଡିନ୍ ପକ୍ଷରୁ ସର୍ପ ଦଂଶନ ନେଇ ସର୍ଭେ

କୋଦଳା, ୧୦।୬ (ଆନିସ): ସର୍ପ ଦଂଶନକୁ ନେଇ ଓସଭାଢ଼ା ଏଡିନ୍ ନାମକ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଏକମାତ୍ର ଗ୍ରାମକୁ ସର୍ଭେ କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ସଂସ୍ଥାର ଏକ ଟିମ୍। ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବେଗୁନିଆପଡ଼ା ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୁରୁଝୁରୀ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଆଜି ସର୍ଭେ କରିଛନ୍ତି ସଂସ୍ଥାର କର୍ମକର୍ତ୍ତା। ସର୍ପ ଦଂଶନ ପରେ ଲୋକମାନେ କଣ କରୁଛନ୍ତି, କେତେ ଜଣ ଏହି ଗ୍ରାମର ସର୍ପାଘାତରେ ଆହତ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛନ୍ତି ସେ ନେଇ ସର୍ଭେ କରିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ସାପ କାମୁଡ଼ିଲେ ଲୋକମାନେ ପୁରୁଣା ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଝଡ଼ାଫୁଙ୍କା

କରୁଛନ୍ତି କି, ତୁରନ୍ତ କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି ସେ ନେଇ ଗ୍ରାମର ଅନେକ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଉକ୍ତ ଟିମ୍ ର କର୍ମକର୍ତ୍ତା। ସାପ କାମୁଡ଼ିବା ପରେ ତୁରନ୍ତ କେଉଁ କେଉଁ

ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ସେ ନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିଥିଲେ ଉକ୍ତ ଟିମ୍ ର କର୍ମକର୍ତ୍ତା। ଏଥିରେ ବୁକ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତିନିଧି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଗୌଡ଼, ମହେଶ୍ୱର ବରତ ପ୍ରମୁଖ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

8	Dainik Savera Ludhiana city edition	Anirban Ghosh	[What to do with snakebites, application to bring to school]	13 June 2023 (TBC)	Photo
---	-------------------------------------	---------------	--	--------------------	-------

সাপে কাটায় কী করণীয়, স্কুলপাঠ্যে আনার আর্জি

অনিবার্ণ ঘোষ

সাপের কামড় আর তার জেরে মৃত্যুতে দুনিয়ায় শীর্ষে ভারত। আর মৃত্যুতে দেশে শীর্ষে বাংলা। বিশেষজ্ঞরা মনে করেন, এর মধ্যে বহু মৃত্যু এড়ানো যেত জনমানসে যদি পর্যাপ্ত সচেতনতা থাকত। তাই স্কুলসর থেকেই ওয়াবিহাল হোক পড়ুয়ারা, চাইছেন তারা। যাতে পরবর্তী প্রজন্ম অসচেতনতায় না ভোগে।

সেই লক্ষ্যে একটি আন্তর্জাতিক মঞ্চের তরফে বিভিন্ন স্কুল বোর্ডকে অনুরোধ করা হয়েছে যাতে উচ্চ-প্রাথমিক পর্যায়েই সাপের কামড় ও তার প্রাথমিক চিকিৎসা নিয়ে বুনিয়াদি তথ্য তুলে ধরা হয় পাঠ্যবইয়ে। 'অ্যাভয়েডেবল ডেথস নেটওয়ার্ক' (এডিএন)-এর তরফে সোমবার পশ্চিমবঙ্গ মধ্যশিক্ষা পর্ষদের পাশাপাশি চিঠি দেওয়া হয়েছে সিবিএসই এবং আইসিএসই বোর্ডকে। এডিএন-এর পূর্বাধীনীয় কো-অর্ডিনেটর নৈহেন্দু বেনারজী জানাচ্ছেন, সারা দেশে

গড়ে ফি-বছর প্রায় ৬৪ হাজার মানুষকে সাপে কাটে। অথচ সর্পদংশন ও তার প্রাথমিক চিকিৎসা সম্পর্কে স্কুলসর থেকেই কোনও বোর্ডেই সে ভাবে পড়ানো হয় না। এ সিকে সাপে কাটা ও তার জেরে মৃত্যু অন্যান্য অনেক অসুখ-বিসুখকেই ছাপিয়ে যাচ্ছে। তিনি বলেন, 'বুনিয়াদি স্তরেই যদি সচেতনতা গড়ে তোলা যায়, অসংখ্য মৃত্যু ঠেকানো সম্ভব। আমরা

বোর্ডগুলিকে চিঠি দিয়েছি। শৈশব-কৈশোরে স্নেকবাইট, তার ম্যানেজমেন্ট সম্পর্কে ওয়াকিবহাল হলে পড়ুয়ারা বাবা-মাকেও সচেতন করতে পারবে।'

এডিএন-এর আমন্ত্রিত উপদেষ্টা তথা রাজ্য স্বাস্থ্য দপ্তরের অধীন সর্পঘাত প্রশিক্ষণ কর্মসূচির প্রধান চিকিৎসক দয়ালবন্ধু মজুমদারও মনে করেন, পাঠ্যবইয়ে সর্পদংশনের বিষয়ে প্রাথমিক

জ্ঞানের চাপ্টার থাকা উচিত। তিনি বলেন, 'এখন মাধ্যমিক বোর্ডে অষ্টম শ্রেণিতে স্বাস্থ্য-শরীরশিক্ষা নামে ঐচ্ছিক বইয়ে সাপে কাটা বিষয়ে কিছু কথা লেখা আছে। কিন্তু বইটা বেহেতু ঐচ্ছিক, অধিকাংশ ক্ষেত্রেই পড়ানো হয় না।'

কী কী আছে সেই বইয়ে? সর্পদংশন সংক্রান্ত সচেতনতা আন্দোলনের কর্মী তথা ঘাটালের দাসপুর (২) গোমকপোতা গুণধর বিদ্যালয়ের জুলের প্রধান শিক্ষক সুরতকুমার বুড়াই জানাচ্ছেন, স্বাস্থ্য ও শরীরশিক্ষা বইয়ে চার পাতার মতো বরাদ্দ রয়েছে সাপ নিয়ে। তাতে এ রাজ্যের কিছু বিষয় ও নির্বিঘ্ন সাপের কথা ছবি-সহ লেখা আছে। বিগ-ফোর বলা হয় যে চারটি সাপকে (গোখরো, কেউটে, কালাচ ও চন্দ্রবোড়া), সেগুলি কামড়ালে কী করণীয়, তাও লেখা আছে। ওখার বদলে যাতে সরকারি হাসপাতালে যাওয়া হয় সাপে কাটা ব্যক্তিকে নিয়ে, তারও উল্লেখ আছে। কিন্তু সুরতর মতে, 'বইটি আবশ্যিক না করলে অথবা সাপের বিষয়টি বিজ্ঞানের বইতে আবশ্যিক ভাবে না ঢোকালে সব পড়ুয়াকে এই শিক্ষার আওতায় আনা যাবে না।' মোহেন্দু জানাচ্ছেন, সে জানেই বিভিন্ন স্কুল বোর্ডকে তারা আবেদন জানিয়েছেন, যাতে সর্পদংশন ও সাপে কাটার প্রাথমিক চিকিৎসা সম্পর্কে কৈশোরেই ওয়াকিবহাল করে তোলা হয় পড়ুয়ারের।

9	Argus News	Manisha Rout	দেগরে বার্ষিক ৭ লক্ষ ৪০ হাজার লোক ঘর্ষাঘাতের শিকার [1 lakh 40 thousand people are victims of snake bites in the country every year]	21 June 2023	Article	URL
10	Samajaina		বৈজ্ঞানিক পদক্ষেপ ও জন সচেতনতা হ'ল রোকেব ঘর্ষাঘাত জনিত মৃত্যু [Only medical measures and public awareness can prevent snakebite deaths]	21 June 2023	Article	URL
11	Sarbasadhara n	Samish	বৈজ্ঞানিক পদক্ষেপ ও জন সচেতনতা হ'ল রোকেব ঘর্ষাঘাত জনিত মৃত্যু [Only medical measures and public awareness can prevent snakebite deaths]	21 June 2023	Photo	

ବୈଷୟିକ ପଦକ୍ଷେପ ଓ ସଚେତନତା ହିଁ ରୋକିବ ସର୍ପାଘାତ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୧.୬ (ସମିବା)

ଦେଶରେ ବାର୍ଷିକ ୧ଲକ୍ଷ ୪୦ ହଜାର ଲୋକ ସର୍ପାଘାତର ଶିକାର

ବ୍ୟାପକ ବୈଷୟିକ ପଦକ୍ଷେପ, ଜନ ସହକାରିତା ସହିତ ଜନସଚେତନା ବଢ଼ିଲେ ହିଁ ସର୍ପାଘାତ ଜନିତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟକୁ ରୋକିହେବ ବୋଲି ଅତିଥିମାନେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି। ରୁଧିରୀର ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଫଣ୍ଡ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଡେଥି ନେଟୱାର୍କ ଓ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଓ ସମାଜସେବା ସଂଘର ମିଳିତ ଆହ୍ୱାନରେ ଆୟୋଜିତ ରୂପବିଧିଆ ସର୍ପାଘାତ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ଦୂରୀକରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ଏଭଳି ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି। ଏଥିରେ ଦେଶ ବିଦେଶର ବହୁ ଗବେଷକ, ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଡାକ୍ତର ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ।

ବିଜ୍ଞାନୀ ଡ. ଅମିତା ପ୍ରସାଦ ନନ୍ଦ, ବିଭାଗ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ସର୍ପାଘାତ ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଚେତନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷକ, ଶ୍ରମିକ ଓ ବିଶେଷ କରି ଅର୍ଥକ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ହିଁ ସର୍ପ ଦଂଶନର ଶିକାର ହେଉଥିବା ସେମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ। ଦେଶ ତଥା ରାଜ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟା ଓ ବନ୍ଧୁପାତ ଜନିତ ମୋଟ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୪୦ ପ୍ରତିଶତ ମୃତ୍ୟୁ ସର୍ପାଘାତରେ ହେଉଥିବା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ଭାରତ ସରକାର ୨୦୦୫ରେ ଏହାର ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦୂରୀକରଣ ଯାନ ବେଳୁଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ଏହାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଚାଳିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିବା ବାଆଁ ଅତିଥିମାନେ ଦର୍ଶାଇବା ସହ ଏଭଳି ଏକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଅପମୃତ୍ୟୁକୁ ରୋକିବା ଦିଗରେ ବ୍ୟାପକ ବୈଷୟିକ ପଦକ୍ଷେପ ସାଙ୍ଗକୁ ଜନସଚେତନତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ଅତିଥିମାନେ କହିଥିଲେ। କର୍ମଶାଳାକୁ ନିହାର ରଞ୍ଜନ ଓ ବାସନ୍ତୀ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ।

ସୂଚନା ଅନୁସାରେ, ଆମ ଦେଶ ତଥା ରାଜ୍ୟରେ ସର୍ପାଘାତ ଜନିତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି। ଦେଶରେ ବାର୍ଷିକ ୧ ଲକ୍ଷ ୪୦ ହଜାର ଲୋକ ସର୍ପାଘାତର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୮ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ସାପ କାମୁଡ଼ାରେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ପଡ଼ିଛି। ସେହିପରି ୨୦୧୫ରୁ ୨୦୧୯ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ୬,୩୫୧ ଜଣ ଲୋକ ସର୍ପାଘାତରୁ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି। ଗଞ୍ଜାମରେ ସର୍ବାଧିକ ୩୦୭

ଜଣ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିବା ବେଳେ କେନ୍ଦୁଝର (୨୯୭) ଓ ବାଲେଶ୍ୱ (୨୯୩)। ପ୍ରତି ୧୦ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨୬ ଜଣ ସର୍ପାଘାତର ଶିକାର ହେଉଥିବା ନେଇ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି। ଏହି ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ଦକ୍ଷିଣ ବିକାଶ ଓ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତିରଞ୍ଜନ ଘଡ଼େଇ ଯୋଗଦେଇ ରାଜ୍ୟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁସଂଖ୍ୟା କିଛିକି ଶୁନ ରହିବ ସେ

ଦିଗରେ ସରକାର ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇଥିବା ସୂଚାଇ ଥିଲେ। ନ୍ୟୁୟର୍କରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଗବେଷିକା ନିବେଦିତା ରାୟ ବେନ-ଏର୍ ସର୍ପାଘାତ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଜନସାଧ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଓ ଏହାର ମୁକାବିଲା କୌଶଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା କହିଥିଲେ। ଲଣ୍ଡନରୁ ଆସିଥିବା ଡ. ଷ୍ଟିଫେନ୍ ସାମୁଏଲ, କାପାନ୍ସ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡ. ହିଦେଲକି ଶିରୋଷିତା, ସମାଜ

12	Odisha Bharta		Avoidable Snakebite Deaths	21 or 22 June 2023	Article	URL
13	Mahabharata		ସାପର ମୃତ୍ୟୁକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଜନସଚେତନତା ଆବଶ୍ୟକ [Public awareness is needed to prevent snakebite deaths]	22 June 2023	Article	URL
14	Argus News		ସର୍ପ ଦଂଶନ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ଦୂରୀକରଣ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଆଲୋଚନାଚକ୍ର [A seminar has been started on elimination of death due to snake bites]	22 June 2023	Video	URL
15	Dharitri Bhubaneswar	Bandana Selhi	[Awareness is what can prevent snakebite disasters]	22 June 2023	Photo	

ସଚେତନତା ହିଁ ସର୍ପାଘାତଜନିତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ରୋକିବ

କର୍ମଶାଳାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତିରଞ୍ଜନ ଘଡ଼େଇ ଓ ଅନ୍ୟ ଅତିଥିମାନେ ।

ବୁଦ୍ଧବେଶ୍ୱର, ୨୧।୬(ବନ୍ଦନା ସେଠା)

ଭାରତ ତଥା ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ପାଘାତଜନିତ ବିପଦ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷକ, ଖ୍ରୀମିକ ଓ ବିଶେଷକରି ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ହିଁ ସର୍ପାଘାତଜନିତ ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି । ବନ୍ୟା, ଗନ୍ଧା ଓ ବନ୍ତୁପାତଜନିତ ମୋଟ ମୃତ୍ୟୁସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୪୦ ପ୍ରତିଶତ ମୃତ୍ୟୁ ସର୍ପାଘାତରେ ହେଉଛି । ଦେଶରେ ବାର୍ଷିକ ୧ ଲକ୍ଷ ୪୦ ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ସାପ କାମୁଡ଼ୁଥିବାବେଳେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୮ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟୁଛି । ତେବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୦୧୫ରୁ

୨୦୧୯ ମଧ୍ୟରେ ୬ ହଜାର ୩୫୧ଜଣ ଲୋକ ସର୍ପାଘାତରେ ମରିଛନ୍ତି । ଗଣମାନରେ ସର୍ବଧିକ ୩୦୭ଜଣଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବାବେଳେ କେନ୍ଦୁଝରରେ ୨୯୭ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୨୯୩ଜଣ ଆହୁ ଦୁର୍ଘଟି । ତେଣୁ ଭାରତ ସରକାର ୨୦୦୫ରେ ଓ ସାଧ୍ୟ ସରକାର ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ଏହାକୁ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦୂରୀକରଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ଏପରି ଏକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଅପମୃତ୍ୟୁକୁ ରୋକିବା ଦିଗରେ ବ୍ୟାପକ ବୈଷୟିକ ପଦକ୍ଷେପ ଯାଗାକୁ ଜନ ସହଯୋଗିତା ତଥା ସଚେତନତା ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିବା ଅତିଥିମାନେ କହିଛନ୍ତି । ସୁଧାକର ଅଚରଣୀୟ ସଂସ୍ଥା

ଆଇଏସ୍‌ସିଏ ଡେପୁ ନେକ୍ସର୍ସ (ଏଡିଏସ୍) ପକ୍ଷରୁ ଦୁଇଦିନିଆ ସର୍ପାଘାତଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ଦୂରୀକରଣ ସମ୍ପର୍କିତ କର୍ମଶାଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଦେଶ ବିଦେଶର ବହୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ, ବିଶେଷତଃ, ଗାନ୍ଧୀ, ସମାଜସେବୀ ଓ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନେ ଯୋଗଦେଇ ସର୍ପାଘାତ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁକୁ ନେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏଥିସହ ପ୍ରତି ୧୦ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨୬ଲକ୍ଷ ସର୍ପାଘାତର ଶିକାର ହେଉଥିବା ଅତିଥିମାନେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ।

ପ୍ରାନ୍ତ ଗଭର୍ଣ୍ଣର, ଦକ୍ଷିଣ ବିଜାଶ ଓ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତିରଞ୍ଜନ ଘଡ଼େଇ ଯୋଗଦେଇ, ରାଜ୍ୟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟଜନିତ

- ପ୍ରତି ୧୦ଲକ୍ଷରେ ୨୬ଲକ୍ଷ ସାପ କାମୁଡ଼ାର ଶିକାର
- ସର୍ପାଘାତ ମୃତ୍ୟୁରେ ଗଣମ ପ୍ରଥମ, କେନ୍ଦୁଝର ସ୍ତ୍ରୀତୀୟ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ତୃତୀୟ

ମୃତ୍ୟୁସଂଖ୍ୟା କିରାଡ଼ି ଶୁନ ରହିବ ସେ ଦିଗରେ ସରକାର ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଉଥିବା କହିଥିଲେ । ମୁ୍ୟୟମରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିବେଦିତା ରାୟ ଦେନଏରୁ କହିଲେ, ସର୍ପାଘାତ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା । ତେଣୁ ଏହାର ମୁକାବିଲା କୈଶିକ ସ୍ତରରୁ ଭାବେ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କଞ୍ଚନରୁ ଆସିଥିବା ଜା. ଷ୍ଟିଫେନ ସାମୁଏଲ, ଜାପାନର ବିଶେଷଜ୍ଞ ଜା. ହିରେକାଦି ଶିରୋଶିତା, ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀ ଜ. ଅମିଳା ପ୍ରସାଦ ନନ୍ଦ, ଦିଲ୍ଲୀ ପଢ଼ନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ସର୍ପାଘାତ ପୂର୍ବ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଚେତନତା ସହ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଓ ସମାଜସେବୀ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ନୀଳୀରାଜ ରଞ୍ଜନ ଓ ବାସନ୍ତୀ ଉତ୍ତରୀ କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ ।